

TAITAS

Pol siya ta yokwowa Pasta Taitas siiram wɪnkika yɪpɪkɪn iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm mɦuɪsɪm whɪrɪn Krit nɪkɪuwɪyɪn solwara whɪi idopwoniya nɪdwomaiyɪn siir hɪranɪm sɪmiir kɪgrɪraowɪn. Taitas siya Juda inkam tani, siya Grik inkamkɪn. Biya Pol Taitas sowa ɪrɪpar mɪrɪigo Jisɪs siir yaiwɪn kɪbiya saiir boɪnmɪmauuwa sowar namswoko mɦugrɪbsɪm whɪrɪn Krit nɪkɪuwɪyɪn solwara whɪi idopwoniya nɪdwomaiyɪn siir hɪriirɪn mɪ Pol siya siirɪn hɪr haiburgig iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm hɪranɪm sɪmiir kɪgrɪraowɪm. Mɦoɪya Pol siya ta yokwowa ha wɪnkiya Taitas siiram siir boɪnmauu wakaekiyam siyɪuɪn iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm sɪmiir kɪgrɪraowɪyɪn. ɪriig.

¹ Kara Polkɪn, ta yokwowa kara wɪnkika. Kara Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir mɪiyan inkamkɪn mɪ ɪriipɪ hɪriinan kara Jisɪs Kraɪs siir aposel inkamkɪn mɪ siyakɪsiyar nɪkropkikɪn kariirɪn, Adi Komii siirgɪsiir iikamɪm yɪpɪkɪ siya nɪmbinɪm sɪmiir naɪngwo tɪbmii aiir kiyɪrimdiyɪukikɪnɪm mɪ ta hɪriinan saiirsika mɪ yɪpɪkɪm siya nɪmbinɪm Adi Komii siirgɪsiirɪm naɪngwo tɪbmii kɪnɪm sɪmiirɪm.

² Mɪ sɪma Adi Komii siir siyɪumwokɪsiyɪumwo ɪmiir nɪnoknɪnkɪni mɪ ta hɪriinan saiirsika mɪ sɪma wa nɪnoknɪnkɪni sɪmiir kwoɪn ɪmiirɪn sɪma wɪ omwaiya waiyayokiyokɪi, ɪiya Adi Komii siya tɪ nu ɪirar nonkwokwokiyɪn siya krɪmiirɪn saiirar nɪmbingɪn tɪ dimɪn ɪirɪmɪn. Krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnɪm Adi Komii siya bi nɪksɪsaeikɪn,

dimin taeminim siyar boiniyim pi kaimwokinar nwowi.

³ Mi iya siya nimbina siya siir yaiya saiir bwamkibwamin siir tirikin kwoinbudin hiriyyar nwoyokiyokikaeyamiyin siir nanaakninki haiginugin kariirsi. Mi Adi Komiiyin krimiir nanmaiwarkainan inkamin kariirin siya nimbingin siir yaiyim iki iikamim simiir boinnimauuim.

⁴ Taitas, ta yokwowa kara kiriiram winkika. Ti dimin taeminim Adi Komii siirim krira wakaeyokna apiyim mi ta hiriinan saiirsika, kara kiriirin kariir yinisim asi nikuwu. Kara hinina naingwowi kririir Adi Komiiyin mi Jisis Kraiss inkamin iikam krimiir nanmaiwarkainaeyin sowa naingwobumbu mi nongwomamairni siyiuin wi kiriir hauuwi.

Taitas siir miya nu Krit siya miriyya

⁵ Mi iya kara wari mhuisimin Krit whi solwara bopwoniya waraur didwomaiyin siir haiburgigin mi miyim iikamim naingwo tibmiyim simaka miriyyamin ini hiriyyar iki okiyim. Mi kara kiriirim niyopnisugikin ti dimin imiirin kira sibgu whindiriraerar haiginuwim. Mi iriipi hiriinan kira kam nhirmi ti okmwain okwo haiginu wara iikamim yipiki Adi Komii siir inig iir hangiriyu hainaniyim wari om imiir nwowim simiir kigiraowam.

⁶ Ti biyan kamim biya sima siyu biye tir kamae nwowim mi tariinan iriipi hiriinan mi sima wigim irara irara donkwona mi simiir yinisimim Kraiss siir yai imiir wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika iikam nhirim sima wi dimin biye whir

hansiryiskai rani simiirin mi wi ha boin tani, simiir yinisisim sima siyu biyeyar tirikim mi simiir kwoinairgar prinaingwo apdiriraerarikim mi sima simiir yopii admi yaimin dimin imiir bi wakaeyoknaeikim. Mi sima ta saiir hiriinan kipi nwo.

⁷ Mi inkamin Adi Komii siir dimin taeminim simiir kigriraowan bi nwowi mi siya biya siyu miyik imiir tirkin mi ini tariinanar yadigniyin. Siya nantamyiryan inkam kipi nwo siya kwoin haughauga whiyesauan inkam kipi nwo, siya op wain kirie kiriyim simiirin hiriirihii kipi mi kwiyae mi siya yai niniinansaowan inkam kipi nwo, siya umir haiyarama kipi naingwo ta hiriinana saiirsika siya wi siyu biye asi tiri. Ningakanga.

⁸ Mi siya iikamim nu maeyau nhirankim nitim yipiki siyu miyik imiir wakaeyokna apim naingwowim simiir whindiriraerar haiginugim mi siya, siya siya kigriraonaei mi ta hiriinan saiirsika siya wi Adi Komii siir yai imiirar nwoki wakaeyokna apim mi siya siir kwoin iirar sibgu kantimdinuna mi siya wi wadie nwoki owim.

⁹ Siya sibgu donkworinukripkai yai miyik miyikim biya krīma nisiimauuwim simiir mi ta hiriinan saiirsika siya iikamim simiirin ti yai kibi kibiyim simiir nwoki owimwarkaiyuuwim mi simiir whinknsiis haiginu mi siya iikamim yipiki ti yai miyik imiir nap karam nwowim simiir kwoin imiir kiyai mi ta hiriinan saiirsika sima wa ninokninkinim dimin biye sima tirim. Iriig.

¹⁰ Siya ti dimin imiirar tir. Dimusi rani, iikam whiekakim sima pi boriisopi Adi Komii siir yai

aiir wakaeyim. Sima yayim yaimwoni boin kara-mae nwowiyim simiirarar boinikim mi iikamim simiirin pi simar mi iksisaei. Mi ti iikamim niksisaeyim yim ti sima ti hiniina boiniyim, kima kimiir miois imiir kitiyopnir hai mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siirar nwoki sibgu wakaeyokna apim.

11 Kira mi biyan kam ikim waraur nwowim kima simiir dikidu sima hiriinan dimin bibiyeyim simiir kipi nomboboin. Ti kamim sima yai bibiyie imiirar boinikim iikam imiir niksisaeyim. Sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam mi iikam nhirim om nhiranim simiir kwoin imiir warar mi kiyaiigim mi simiirar mi onkwobumbuninkin haiginuwigim. Sima yai biyie imiirar boinikim mi ti dimin imiirar tirikim mi ta hiriinan saiirsika sima wi umir nwoki haiyim iikam nhirim simiir maeyau hirankin.

12 Biyan kamim simiir nwirin om Krit hiranin yipiki kwoin miyyik sima nwowiyin, siyakisiyar boininkikiikin mi siya ina boinin. Krit hiran kamim sima niksisaeyaki waiwiigim inokinokin, simiir kwoinim miyyik rani mi siyu bibiyeyim sima tiriyim ini siyuim niimauan wraisuim sima diriraerariyim ini simiir hiriinan ywowim. Sima nhaku kiriekim mi naeyarar naeikim.

13 Ti yayim ti inkamin siya boinkiyim kaim-wokimaigim kira simiir dikwao boin mi sima wi siir yai imiir nwoki sibgu wakaeyokna aingwo tibmii apim.

14 Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Judami iikam simiir wanmi siyuim simiir wakaeyokna ap rani mi iriipa hiriinan sima wi iikamim yipiki Adi Komii

siir siyɔu ɛmiir haimriiyɔugigim sɛma wɛ simiir siyɔu ɛmiir nap tani.

¹⁵ Iikam nɛirim simiir kwoɛnim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sɛma hinina boini ti dimin taemin whiekakim dimin whirki bi kimbu miminkim mi simiirin kipi haiya mi iikamim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii karamae nwowim mi yipiki iikamkim simiir kwoɛnim ninaingwoyimiyokim mi kipridkikaiyim mi biye ha nwowim mi kwoɛn biye ha naingwowi, sɛma hinina boini dimin whirki wadie bi swoki omiminkin. Dimusi rani, simiir kwoɛnin miyik rani.

¹⁶ Sɛma hinina boinikim sɛma Adi Komii siir yai ɛmiirar wakaeyokna apikim mi ti diminim sɛma tiriyim krimiirin sɛma niisiimauwi sɛma siir yai ɛmiir wakaeyokna ap rani. Sɛma Adi Komii krimiir Wanin siir yai ɛmiir bi swoki wakaeyokna apikim mi Adi Komii siir whwonkam idan sɛma ini biyekibiyie ywowim mi sɛma wɛ dimin miyiksim whir swoki tirmimin tani. Nɛngakɛnga. Iriig.

2

Mi kira yai miyikmiyik ɛmiirara wakaeyokna ap

¹ Taitas kira iikamim inokinokin dimin taeminim yipiki iikamim Adi Komii krimiir Wanin siirim naingwo tibmiyim, sɛma naingwo tibmiyim simiirin, siyumwokisiyumwowim simiirgisimiirara sibgu omwomwarkaiyu.

² Mi kira kamim waipɔu nwowim simiirin hinina boinmauu, sɛma op kirie kirieyim kwiyae whaowaeiyim simiir kipi kwiyae. Mi sɛma simiir kwoɛnim sibgu kintimdinu mi sɛma Adi

Komii siirim daingwo tibmii kiin iski. Mi sima iikam nhirmiyam ha timi aingwokwonanae mi iikam nhirkim sima dimin biyie tir haiginuwi simiirin mi yim sima ha donkworinukripkai simiir naingwo tibmii aiirin.

³ Mi kira wigim waipiu nwowim simiirin sibgu boinmimauu, dimin taeminim sima tiriirim iki wigim yipikim Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apiyim simiir hiriinan miriirim. Mi sima hinda tinda kipi priyam priyam yai iikam nhirmi kinaopitkaigaiyuwam mi simiir kwoinim op biyieya kwiyaeha whaowaeiya saiir kwiyaeyam kipi naingwo mi sima sibgu dinokninkin mi wig nhirim simiir diisiimauu siyiu miyik imiir.

⁴ Mi sima wig kopak mi nhirim waipiu nwo karamae nwowim sima simiir diisiimauu siyiuin simiir yinkamam naingwokwonanaeyin siir.

⁵ Mi iriipi hiriinan wigim waipiu nwo karamae nwowim sima hiriinana timi o mi wi sima nwoki isiimauuwim wig kopak imiirin siyiu miyikin. Sima, simasima sibgu kigriraona. Minam, sima mi miyikmiyik simiir omakanau hinar miriirim mi dimin taemin miyikmiyikim iikam nhirmi tiram mi simiir kami yai imiir wakaeyokna api mi ta hiriinana iikam nhirim sima Adi Komii siir yai aiirin wi kipi mangigin.

⁶ Mi iriipa hiriinan, hiriinan siyiu kaimwowin siirar ti swoki isiimauu yainan whran imiirin mi yim wi simiir kwoin imiirar nwoki kantimdinunam.

⁷ Taitas, kira iriipi hiriinan mi miyik aiirar timi sibgu mirii. Mi kira hiriinan tiri mi yainan whran imiirin kira wi siyiu miyik imiirar nisiimauuwi

sima napamın. Mi iriipi hiriinan kira simiirın yai kibiki bi imiirar boınmımauuwi

⁸ Mi kira yai miyik miyik imiirara boınmımauu. Mi kira hiriinan boını mi inkamki kiriirın wı ha boın tani, ti yaiyım kira boınmımauuım yım kaimwo rani. Mi kira iriipi hiriinana swoki boın mi iki iikam nhirım io whwonkam kiriir nanaowiyım sima wı yai bibiyie krımiir boın tani. Nıngaka.

⁹ Mi kira kamım yipiki whısarii mi sibmıriiyım simiirın hınına boınmauu, sima, simiir biyan kamım simiir yai imiir wakaeyokna dirıraerar dimın taemınım sima boınıyım, maırgımaırga simiir nwowaıgınıuwam. Mi sima wı kamım simiir kıgrıraowiyım simaka kipi swoki antamyıriyırımın. Nıngaki, nıngakınga.

¹⁰ Mi iriipi hiriinan sima simiir biyan kamım simiir dimın taemın imiir kipi tauae hai. Mi hiriinan tırni hının aka mi sima simiir biyan kam imiirın hınına dısiımauu, ti kamım simaırgım yipiki inokıinokın mi miyıkarar mırıiyım. Mi sima hiriinan tiri yaiyım krıma boınmımauuwım Adi Komıiyın iikam krımiir nanmaiwarkainan siirım mi iikamım simiir whwonkam ida wı wadıeyar nwowi.

¹¹ Mi Adi Komii siir naıngwobumbuwa bıdi yimbiniya iikam whıekakım simiir nanmaiwarkainam iya sima dimın biyıeyım simiir aowa niki owa saırsi.

¹² Ti dimının tisi bıdi yımbiyamın, yio krımiirın hınına nısiımauugın, nu tıran dimın bibiyıeyım inkam ima tıriyım, krıma digıumii simiir haimrıiyıugig. Mi krıma krımasiyar mıntaraona ti sıyıu miyıkın krıma tıriyın, inkamın yipikın Adi Komii

siir wakaeyokna diriraerariyin siir hiriinan. Mi krɪma hiriinan siyɪuɪn mhoiya iriipi hiriinan iirar tirkrɪpkaii mi wi iya Jisis siya nitana saiirar nwoki digim.

¹³ Mi iriipi hiriinanar swoki tiri mi krɪma maigimaigra nwokwokini ii kibiya Jisis Kraisi siya swoki iuuniyana saiiramɪn. Mi ti inkamɪn yipiki krɪmiir nanmaiwarkainaeiyin mi krɪmiir Adi Komiiyin, siya wi siir dimɪn kibiyin paenan niyuaeiyin saikar nimbini.

¹⁴ Mi siya krɪmiirsi naokin, krɪmiirin dimɪn biye siir kirie komiia krɪmiir kiyopsimsibgi haiginuwa saiir hiranki nanmaiwarkainam. Mi siya ti hiriinan saiirsi tirikikin krɪmiir mhai kwoinim wi dimɪn whirki kimbu karamae nwoki owim mi krɪma wi siirgisiir iikam nwowim. Mi krɪma wi siir dimɪn miyik miyikim simiir tiram nwoki aingwowim mi krɪmiir kwoinim wi kirieya nwowim siir dimɪn miyikmiyikim simiir tirim.

¹⁵ Taitas, kira hiriyar boinmimaauyokiyokii ti dimɪn taemin imiirin, whisarii rani, kira kirie komiia Adi Komii siir hiranki haigin. Mi ta hiriinana saiirsika iikam imiirin siir kirieni daisiisimauu ti dimɪn taemin hinɪn imiirin, iikam nhirmi yai wakaesi dimiiyu mi iikam nhirmi whinkinsiis haiginuwiyim mi kiriir whwomisɪn kipi ninansiina mi sima digumii kiriir kipi haimriiyu kiriir yai aiir wakaesi mi sima kiriirin ha kipi naingwo kira inig karamae inkamkin. Nɪngaka. Iriig.

3

Krɪma whiekakarɪn dimɪn miyikmiyikim

simiirarar kigna diriiraerar

¹ Taitas ti iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir isid iir nwowim, kira simiirin ti swoki boinworwokai, sima simiir gavman iirin kipi swoki aingwo owouu, inkam yipiki simiir kou nwowiyin. Sima simiir yai imiirar wakaeyokna. Sima simiir kwoinim sibgu kisisop haiginkwokin mi miiyikmiiyik whiekakim simiir mriiyam.

² Mi iriipi hiriinan, simiirin domwarkaiyu, sima yai bibiyie iikam nhirmi kipi boin mi sima yaii min kipi mi inii mi simiir kwoinim hiinsima dwo mi iripa nongwomamair aeyim daingwo iikam nhirim simaka.

³ Mi bidibidiniyarin krima Adi Komii siir dimin taemin imiir bi sibgu inomokninkinkim mi simiir bi wakaeyokna apkim. Mi krima habwwowhae-nankim mi siir yai aka asi nantamyiriyirkim. Mi krimiir kwoin bibiyeyim sima kiyainamkin dimin biyie tiram mi ti hiriinan siyu iir nwowam. Mi krima whisarii mi primriiyan iikam nwokim. Dimusi rani, krimiir kwoin bibiyeyim simar niki kiyopsimsibgi haiginugikin. Mi krima iikam nhirmi siyu bibiyie asi tiryokiyokigim. Mi krima simiirin kwoin bibiyie asi naingwokim. Dimusi rani, sima krimiiram bi mi naingwokim mi nim iriipi hiriinan simiiram bi mi aingwokim. Iriipi hiriinan, ti hiriinan siyuin krima krimarin irni nwirniyin ini sau omomnan ywowim.

⁴ Mi ti siir hiriinan siyu miiyikin, krimiir nanmaiwarkainan inkamin Adi Komii siya, siya iikamim krimiir nisiimauugin, siya inkam wadiyairgin mi siya krimiiram naingwokwonanaeikin mi siya Jisis siir yikrop

iuungi kr̄imiir wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuw̄im.

⁵ M̄i iya siya kr̄imiir nanmaiwarkaina, siya iki kr̄imiir m̄i m̄iyik̄ m̄iyik̄im kr̄ima m̄ir̄iyim̄ s̄imiirsi b̄i nanmaiwarkainak̄in. N̄ngaka. Dimusi rani, siir naingwobumbu k̄ir̄ie kom̄iyya kr̄imiirsi nwowa m̄i ta h̄iriinan saiirsika siya kr̄imiir asi nanmaiwarkainak̄in. M̄i ta h̄iriinan saiirsika Adi Komii siir naeȳiun̄ siya haiyoprimdiȳumiigik̄im t̄i dim̄in bibiȳeyim̄ kr̄imiir kwōin̄au nwokaiyim̄. M̄i ta h̄iriinan saiirsika, kr̄imiir kwōin̄im̄ dim̄in wh̄irk̄i k̄imbu karamae asi nwokim̄. M̄i ir̄iip̄i h̄iriinan m̄iyya Adi Komii siir naeȳi ūeya m̄ir̄iyya, siya m̄inam̄ t̄irk̄in̄ kr̄imiir kwōin̄im̄ s̄imiir̄ kis̄ina haigiȳim̄ iikam̄ w̄inan̄ nwowam̄ m̄i yaeya kwōin̄ w̄in̄ nwowam̄, Adi Komii siir p̄ugan̄ anakar.

⁶ M̄i ta h̄iriinan saiirsika inkam̄in̄ kr̄imiir nanmaiwarkainan̄ Jis̄is̄ Krāis̄ Adi Komii siya kr̄imiir̄in̄ siir̄gis̄iir̄ naeȳi ūir̄ar̄ hauugik̄in̄.

⁷ M̄i ir̄iip̄i h̄iriinan, t̄i dim̄in̄ taemin̄im̄ Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya t̄ir̄im̄ kr̄imiir, siir wh̄wonkam̄ ida dim̄in̄ wh̄irk̄i k̄imbu karamae nwowi m̄i ta h̄iriinana saiirsika, kr̄ima w̄i saika nwoyokiyok̄ikaeyami, kr̄imiir kwōinka naingwowiya saiir̄ h̄iriinan.

⁸ M̄i t̄i dim̄in̄ taemin̄im̄ ȳip̄ik̄i kara boinan̄im̄ k̄ir̄iir, ȳim̄ yaimwok̄iyaimwowāir̄ḡim̄. M̄i kara k̄ir̄iir̄in̄ m̄inam̄ naingwowi kira t̄i iikam̄im̄ naingwo t̄ibm̄iyim̄ s̄imiir̄in̄ h̄iriyyar̄ dowomwarkaiȳuk̄rip̄kai m̄i s̄ima, s̄ima s̄imasiyar̄ m̄intaraona m̄i t̄i h̄iriinank̄in̄iuwi s̄ima m̄i m̄iyik̄m̄iyik̄ im̄iirarar̄ m̄ir̄ii. M̄i t̄i yāiyim̄ ȳim̄ w̄i digar̄ nwowi iikam̄im̄ s̄imiir̄ wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuw̄im.

9 Mi kima yai biyie nanga saiir kipi whrie boin mi kima kimiir yidiwi wanwiyaeyim biyanim simiir hiriinan kipi boinanae. Mi kima Moses siir siyiu komiiyin siir yayim simiirsi kipi ninkinwamwarki boin. Mi ti hiriinan yayim yim wi iikamim simiir whinkinsiis haiginu rani mi wi simiir haipridkikai haiginuwi mi wi hik simiir hauuwi mi yim ti hiriinan yayim yim naekak rani.

10 Mi yipiki inkamki ti yai nae karamaeyim simiir wakaena diriraerari yio wi iikamim yipiki iikamim naingwo tibmiiyim wi simiir ninikibiri yapa yapa nwowam mi mhoiyya ti iikamim simiirin idip idipin wi kwisairnana boinmauu wakaei. Mi ta saiir mhoiyan sima wi kiriir yai aiir wakaeyokna rani mi kima whiekakar in digiumii wi ti iikamim simiir haimriyugigi.

11 Mi kira ti hiriinan iikamim simiir bidiyar yinokninkinin simiir kwoinim uridyiu biyieki bidi kwirii idwokaiyim. Mi ti hiriinan mi biyieyim iinokiinok sima miriiyim yim ha niisiimauuwi simiir kwoinim whirua nwo rani, ini hindara haipridkikaiyim. Iriig.

Mi yayisim nhir ikim

12 Taitas kara wi om komii Nikopolis hir nwowi mi ta naop iyya wi saeya digi. Mi kara Atimas Tikikas, siirin wi haningi nikropki kiriiram in. Mi kara ha naingwowi kira siyiuam ti hansir kariiram nitam.

13 Mi kira Sinas siir whinkinsiis haiginu yipiki om komii Roman siyiu komiiyin siir dimin taemin imiir ninokninkinim. Mi kira Apolos siir warar timi whinkinsiis haiginu. Mi kira sowiir siyiu minim mi dimin taeminim sowa hanguguwim

sowa hainamam s̄imiir wara wh̄indiriraerar haiḡiniugi.

¹⁴ Mi kr̄imiir iikam̄im s̄ima siȳūin siȳu miȳik tiriȳin siir d̄inokn̄ink̄in mi iikam n̄hir̄im dim̄in taemin̄im s̄imiir kiyops̄ibgi haiḡiniuwiȳim mi ȳipiki hikak s̄imiirsi nwowiȳim s̄imiir wh̄ink̄insiis haiḡiniu. Mi s̄ima h̄iriinan t̄iri mi w̄i paeȳin paenidḡi bud karamae nwowiȳin siir h̄iriinan nwo rani mi ȳim s̄ima w̄i paeȳin paenid budiȳin mi ha naokingugunankaiiȳin w̄i siir h̄iriinan nwowi mi s̄ima w̄i Adi Komii siir siȳu iirar s̄ibgu wakaeyokna api.

¹⁵ Taitas iikam wh̄iekak̄im ȳipiki kanakar nwow̄im s̄ima k̄iriir nokboin maiḡimaiḡikim. Mi kr̄imiir nomiiyaūim ȳipiki Adi Komii kr̄imiir Wan̄in siir piuganan̄im s̄imiir warar mi ikboin maiḡimaiḡikim. Mi kara Adi Komii siir naingwobumbuwa saiiram s̄riigin saeya w̄i kimakar nwowi. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f